

Број: 05-05-1-710-2/12
Сарајево, 13. март 2012. године

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 14-03-2012			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj prijloga
01.02-	05-2-	368/12	

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА**

Предмет. Сагласност за ратификацију конвенције, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Конвенција Савјета Европе о заштити дјете од сексуалног искориштавања и сексуалне злоупотребе (ETS 201), сачињена у Ланзароту, 25. октобра .2007. године.

Будући да је Министарство за људска права и избјеглице БиХ надлежно за провођење поступка за приступање БиХ овој конвенцији, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације о конвенцији.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Ранко Нинковић

Broj: 08/1-23-05-2-2844-14/11
Datum: 07. mart 2012. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PREDSJEDNIŠTVO
SARAJEVO

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
13.03			
05	051	710	

PREDMET: Prijedlog odluke o ratifikaciji Konvencije Vijeća Evrope o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe

U prilogu dostavljamo Prijedlog odluke o ratifikaciji Konvencije Vijeća Evrope o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe (ETS 201) koja je sačinjena u Lanzarotu, 25. oktobra 2007.godine, na engleskom i francuskom jeziku.

Šef Stalne misije BiH pri Vijeću Evrope, ambasador Zdenko Martinović, potpisao je predmetnu konvenciju 12. oktobra 2011.godine u Strazburu, temeljem Odluke Predsjedništva BiH sa 10. redovne sjednice održane 27. jula o.g. (kopija predmetne odluke je u prilogu ovog akta).

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je, na 2. sjednici održanoj 23. 02. 2012.g. utvrdilo Prijedlog odluke o ratifikaciji Konvencije radi dostavljanja Predsjedništvu BiH i provedbe procedure ratifikacije (kopija obavijesti o Zaključku Vijeća ministara BiH, akt broj: 05-07-1-429-5/12 od 27. 2. 2012.g. je u prilogu).

Dostavljamo i kopiju mišljenja Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH, akt broj: 01-02-761/11 od 02. 12. 2011.g.

Molimo da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, u skladu sa odredbama Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00) provede postupak ratifikacije Konvencije.

S poštovanjem,

MINISTAR
dr. Zlatko Lagumdžija

Prilog: kao u tekstu

Konvencija Vijeća Evrope o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualne zlopotrebe

(Usvojio Komitet ministara u julu 2007. godine na 1002. sjednici zamjenika ministara)

Države članice Vijeća Evrope i potpisnice ovoga dokumenta,

Smatrajući da je cilj Vijeća Evrope da se ostvari veće jedinstvo među državama članicama;

Smatrajući da svako dijete ima pravo na takve mjere zaštite kod svojih roditelja, društva i države, potrebne njegovom ili njenom statusu maloljetnika;

Opažajući da seksualno iskorištavanje djece, posebno dječija pornografija i prostitucija, i svi oblici seksualne zlopotrebe djece, uključujući djela koja se čine u inozemstvu, djeluju destruktivno po zdravlje djece i psihosocijalni razvoj;

Opažajući da je seksualno iskorištavanje i seksualna zlopotreba djece narasla do zabrinjavajućih srazmjera, kako na nacionalnom tako i na međunarodnom nivou, posebno u pogledu sve većeg korištenja, i od strane djece i od počinitelaca, informatičkih i komunikacijskih tehnologija (ICT-a), te da sprečavanje i suzbijanje takvog seksualnog iskorištavanja i seksualne zlopotrebe djece zahtijeva međunarodnu suradnju;

Smatrajući da su dobrobit i najbolji interes djece temeljne vrijednosti koje dijele sve države članice i da se moraju unaprijediti bez ikakve diskriminacije;

Pozivajući se na Akcioni plan usvojen na Trećem samitu šefova država i vlada Vijeća Evrope (Varšava, 16.-17. maj 2005.) na kojem je upućen poziv za razradu mjera na zaustavljanju seksualnog iskorištavanja djece;

Pozivajući se posebno na Preporuku, br. R(91)11, Komiteta ministara koja se odnosi na seksualno iskorištavanje, pornografiju i prostituciju, i trgovinu, djece i starijih maloljetnika, Preporuku Rec(2001)16 o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja, i Konvenciju o kompjuterskom kriminalu (ETSNo. 185), naročito njen član 9., kao i Konvenciju Vijeća Evrope o suzbijanju trgovine ljudima (ETSNo. 197);

Imajući u vidu Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (1950, ETS No. 5), revidiranu Evropsku socijalnu povelju (1996, ETS br. 163), i Evropsku konvenciju o ostvarivanju prava djece (1996, ETS br. 160);

Imajući, također, u vidu Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima djeteta, posebno njen član 34, Opcioni protokol o prodaji djece, dječiju prostituciju i dječiju pornografiju, Protokol o sprečavanju, suzbijanju i kažnjavanju trgovine osobama, naročito ženama i djecom, dopunjujući Konvenciju Ujedinjenih naroda o transnacionalnom organizovanom kriminalu, kao i Konvenciju Međunarodne organizacije rada koja se odnosi na zabranu i poduzimanje trenutne akcije na eliminaciji najgorih oblika dječijeg rada;

Imajući na umu Okvirnu odluku Vijeća Evropske unije o borbi protiv seksualnog iskorištavanja djece i dječije pornografije (2004/68/JHA), Okvirnu odluku Vijeća Evropske unije o položaju žrtava u krivičnim postupcima (2001/220/JHA), i Okvirnu odluku Vijeća Evrope o borbi protiv trgovine ljudima (2002/629/JHA);

Posvećujući dužnu pažnju relevantnim međunarodnim instrumentima i programima iz ovog područja, posebno Štokholmskoj deklaraciji i agendi za akciju, usvojenu na I Svjetskom

kongresu protiv komercijalizacije seksualnog iskorištavanja djece (27.-31. augusta 1996. godine), Deklaraciji o globalnoj privrženosti iz Jokohame, usvojenoj na II Kongresu protiv komercijalizacije seksualnog iskorištavanja djece (17.-20. decembra 2001. godine), Deklaraciju o privrženosti i planu akcije iz Budimpešte, usvojene na pripremnoj konferenciji u Budimpešti za II Svjetski kongres protiv komercijalizacije seksualnog iskorištavanja djece (20.-21. novembra 2001. godine), Rezoluciji S-27/2 "Svijet pogodan za djecu" Generalne skupštine Ujedinjenih naroda i trogodišnjem programu "Gradimo Evropu za i sa djecom", usvojenom nakon Trećeg samita i pokrenut na konferenciji u Monaku (4.-5. aprila 2006. godine);

Odlučni da učinkovito doprinesemo zajedničkom cilju zaštite djece od seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe, ma gdje da se počinioci nalazili, i pružanje pomoći žrtvama;

Uzimajući u obzir potrebu da se izradi sveobuhvatni međunarodni instrument koji stavlja u fokus preventivne, zaštitne i krivične aspekte borbe protiv svih oblika seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe djece i uspostavljanje espcificnog monitoring mehanizma

Dogovorili su se o sljedećem:

Poglavlje I - Svrha, načela nediskriminacije i definicije

Član 1 - Svrha

1. Svrha ove Konvencije je:

- a. spriječiti i suzbijati seksualno iskorištavanje i seksualnu zloupotrebu djece;
- b. zaštititi prava djece žrtava seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe;
- c. unaprijediti nacionalnu i međunarodnu saradnju protiv seksualnog iskorištavanja i zloupotrebe djece.

2. Da bi se osigurala učinkovita implementacija njenih odredaba od strane potpisnika, ovom Konvencijom se uspostavlja poseban monitoring mehanizam.

Član 2 - Načelo nediskriminacije

Implementacija odredaba ove Konvencije od strane potpisnika, posebno uživanje mjera za zaštitu prava žrtava, osigurat će se bez diskriminacije po bilo kojem osnovu, kao što je spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, pripadnost nacionalnoj manjini, imovinski status, rođenje, seksualna orijentacija, zdravstveno stanje, invalidnost ili drugi status.

Član 3 - Definicije

U svrhu ove Konvencije:

- a) "dijete" će značiti svako lice starosne dobi ispod 18 godina;
- b) "seksualno iskorištavanje i seksualna zloupotreba djece" uključuje ponašanje navedeno u članovima od 18 do 23 ove Konvencije;
- c) "žrtva" znači svako dijete podvrgnuto seksualnom iskorištavanju i seksualnoj zloupotrebi.

Poglavlje II - Preventivne mjere

Član 4 - Načela

Članica potpisnica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere za sprečavanje svih oblika seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe djece i zaštite djece.

Član 5 - Zapošljavanje, edukacija i podizanje svijesti osoba koje rade sa djecom

1. Članica potpisnica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere za poticanje svijesti o zaštiti i pravima djece među osobama koje imaju redovan kontakt sa djecom u obrazovanju, zdravstvu, socijalnoj zaštiti, pravosudnom i policijskom sektoru, i u oblasti koje se odnose na sport, kulturu i aktivnosti u slobodno vrijeme.
2. Članica potpisnica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere kako bi se osiguralo da osobe iz paragrafa 1 steknu adekvatno znanje o seksualnom iskorištavanju i seksualnoj zloupotrebi djece, o načinu kako ih identifikovati i mogućnosti pomenutoj u članu 12, paragraf 1.
3. Članica potpisnica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere, u skladu sa svojim lokalnim zakonom, kako bi se osiguralo da pristup tim zanimanjima, čije obavljanje posla podrazumijeva redovan kontakt sa djecom, imaju kandidati koji nisu osuđivani za djela seksualnog iskorištavanja ili seksualne zloupotrebe djece.

Član 6 - Obrazovanje za djecu

Članica potpisnica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere kako bi se osiguralo da djeca, tokom osnovnog i srednjeg obrazovanja, dobiju informacije o rizicima seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe, kao i o sredstvima kako da se zaštite, prilagođenim njihovom uzrastu. Ova informacija, pripremljena u saradnji sa roditeljima, kada je to moguće, prezentirat će se u okviru općeg konteksa informacija o seksualnosti i posvetit će se posebna pažnja situacijama rizika, naročito rizika koji su uključeni u korištenje novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija.

Član 7 - Programi i mjere preventivne intervencije

Članica potpisnica će osigurati da osobe za koje postoji bojazan da bi mogle počinuti bilo koje krivično djelo, utvrđeno u skladu sa ovom Konvencijom, mogu imati pristup, kada je to prikladno, efikasnim programima i mjerama namijenjenim procjeni i sprečavanju rizika od činjenja krivičnog djela.

Član 8 - Mjere za opću javnost

1. Članica potpisnica će raditi na unapređenju i vođenju kampanja za podizanje svijesti u općoj javnosti sa informacijama o fenomenu seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe djece i preventivnim mjerama koje se mogu poduzeti;
2. Članica potpisnica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere na sprečavanju i zabrani rasturanja materijala kojim se propagiraju krivična djela utvrđena u skladu sa ovom Konvencijom.

Član 9 - Učešće djece, privatni sektor, mediji i civilno društvo

1. Članica potpisnica će poticati učešće djece, prema njihovom uzrastu, u razvoju i implementaciji državne politike, programa ili drugih inicijativa koje se odnose na borbu protiv seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe djece.
2. Članica potpisnica će poticati privatni sektor, a posebno informacijski i komunikacijski sektor, turizam i prometnu privredu, i bankarske i finansijske sektore, kao i civilna društva, da učestvuju u razradi i implementaciji politika radi sprečavanja seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe djece i implementiranja internih normi putem samoregulacije ili koregulacije.
3. Članica potpisnica će poticati medije da daju odgovarajuće informacije koje se odnose na sve vidove seksualnog iskorištavanja i zloupotrebi djece, uz dužno poštivanje nezavisnosti medija i slobode štampe.
4. Članica potpisnica će poticati finansijske, uključujući, kada je primjerno, stvaranjem fondova, projekte i programe koje će obavljati civilno društvo u cilju sprečavanja i zaštite djece od seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe.

Poglavlje III - Specializirani organi i koordinirajuća tijela

Član 10 - Nacionalne mjere koordinacije i saradnje

1. Članica potpisnica će poduzeti potrebne mjere kako bi se osigurala koordinacija na nacionalnom i lokalnom nivou između različitih agencija zaduženih za zaštitu, sprečavanje i borbu protiv seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe djece, osobito u sektoru obrazovanja, zdravstvenom sektoru, socijalnim službama, policijskim i pravosudnim organima.
2. Članica potpisnica će poduzeti potrebne zakonske ili druge mjere za uspostavljanje i imenovanje:
 - a) nezavisnih nadležnih nacionalnih ili lokalnih institucija za unapređenje i zaštitu prava djeteta, osiguravši da su oni opskrbljeni sa posebnim sredstvima i odgovornostima;
 - b) mehanizama za prikupljanje podataka ili fokusnih tačaka, na nacionalnim ili lokalnim nivoima i u saradnji sa civilnim društvom, u svrhu osmatranja i procjene fenomena seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe djece, uz dužno poštivanje zahtjeva za zaštitom ličnih podataka osobe.
3. Članica potpisnica će poticati saradnju između kompetentnih državnih organa, civilnog društva i privatnog sektora kako bi se bolje spriječilo i borilo protiv seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe djece.

Poglavlje IV - Zaštitne mjere i pružanje pomoći žrtvama

Član 11 – Principi

1. Članica potpisnica će uspostaviti učinkovite socijalne programe i pokrenuti multidisciplinarnu strukturu da se osigura potrebna potpora žrtvama, njihovoj bliskoj rodbini i svakom licu koje je zaduženo za vođenje brige o njima.

2. Članica potpisnica će poduzeti potrebne zakonske ili druge mjere kako bi se osiguralo da u slučajevima kada je starosna dob žrtve neizvjesna, a postoje razlozi da se vjeruje da je žrtva djeteta, mjere zaštite i pružanja pomoći će se primijeniti na njega ili nju do verifikacije starosne dobi žrtve.

Član 12 - Izvještavanje sumnje u seksualno iskorištavanje ili seksualne zloupotrebe

1. Članica potpisnica će poduzeti potrebne zakonske ili druge mjere kako bi se osiguralo da se pravila tajnosti, nametnuta internim zakonom na određene profesionalne osobe koje su pozvane da rade u kontaktu sa djecom, ne predstavlja prepreku za mogućnost da ti profesionalci podnose izvještaje službama odgovornim za zaštitu djece, o svakoj situaciji kada imaju razumne osnove da vjeruju da je djeteta žrtva seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe.
2. Članica potpisnica će poduzeti potrebne zakonske ili druge mjere kako bi podstakla svaku osobu koja zna ili sumnja, u dobroj namjeri, u seksualno iskorištavanje ili seksualnu zloupotrebu djece, da prijavi te činjenice nadležnim službama.

Član 13. - Linije za pružanje pomoći (Helplines)

Članica potpisnica će poduzeti potrebne zakonske ili druge mjere kako bi ohrabrila i pružila podršku uspostavljanju informacione službe, kao što su telefonske ili internetske linije za pružanje pomoći, davanje savjeta pozivateljima, čak u tajnosti ili uz dužno poštivanje njihove anonimnosti.

Član 14 - Pružanje pomoći žrtvama

1. Članica potpisnica će poduzeti potrebne zakonske ili druge mjere kako bi se pružila pomoć žrtvama, kratkoročno i dugoročno, u fizičkom i psihosocijalnom oporavku. Poduzete mjere, u skladu sa ovim paragrafom, moraju uzeti u obzir gledišta, potrebe i želje djeteta.
2. Članica potpisnica će poduzeti mjere, prema uvjetima koje propisuje njen lokalni zakon, za saradnju sa nevladinim organizacijama, drugim relevantnim organizacijama ili drugim elementima civilnog društva koji su angažovani na pružanju pomoći žrtvama.
3. Kada roditelji ili osobe, koje vode brigu o djetetu, učestvuju u njegovom ili njenom seksualnom iskorištavanju ili seksualnoj zloupotrebi, postupci intervencije, poduzeti primjenom člana 11, paragraf 1, moraju uključiti:
 - mogućnost odstranjivanja navodnog počinitelja;
 - mogućnost odstranjivanja žrtve iz njenog ili njegovog porodičnog ambijenta. Uvjeti i trajanje takvog odstranjenja utvrdit će se u skladu sa najboljim interesima djeteta.
4. Članica potpisnica će poduzeti potrebne zakonske ili druge mjere kako bi se osiguralo da osobe, koje su bliske žrtvi, mogu koristiti, kada je to prikladno, terapijsku pomoć, naročito hitnu psihološku njegu.

Poglavlje V - Interventni programi i mjere

Član 15 - Opća načela

1. Članica potpisnica će osigurati ili unaprijediti, u skladu sa svojim lokalnim zakonom, učinkovite interventne programe i mjere za osobe iz člana 16, paragrafi 1 i 2, u pogledu sprečavanja i minimiziranja rizika od ponavljanja krivičnog djela seksualne naravi protiv djeteta. Takvi programi ili mjere moraju biti dostupne u svako vrijeme tokom sudskog postupka, unutar ili izvan pritvora, u skladu sa uvjetima propisanim zakonom.
2. Članica potpisnica će osigurati ili unaprijediti, u skladu sa svojim lokalnim zakonom, razvoj partnerstva ili drugih oblika saradnje među nadležnim organima, posebno zdravstvene službe i socijalne službe, i pravodnih organa i drugih tijela odgovornih za praćenje osoba navedenih u članu 16, paragrafi 1 i 2.
3. Članica potpisnica će osigurati ili promovirati, u skladu sa svojim lokalnim zakonom, procjenu opasnosti i mogući rizik od ponavljanja krivičnog djela uspostavljenog prema ovoj Konvenciji, od strane lica navedenog u članu 16, paragrafi 1 i 2, u cilju određivanja odgovarajućih programa i mjera.
4. Članica potpisnica će, u skladu sa svojim lokalnim zakonom, osigurati procjenu učinkovitosti implementiranih programa i mjera.

Član 16 - Recipijenti interventnih programa i mjera

1. Članica potpisnica će, u skladu sa svojim lokalnim zakonom, osigurati da lice koje je predmet krivičnog postupka, zbog bilo kojeg krivičnog djela predviđenog ovom Konvencijom, može imati pristup programima i mjerama navedenim u članu 15, paragraf 1, pod uvjetima koji nisu ni štetni niti u suprotnosti sa pravima na odbranu i zahtjevima za objektivno i nepristrasno suđenje, a naročito uz dužno poštovanje pravila koja reguliraju načelo pretpostavke nevinosti.
2. Članica potpisnica će, u skladu sa svojim lokalnim zakonom, osigurati da osobe osuđene za krivična djela, uspostavljena u skladu sa ovom Konvencijom, mogu imati pristup programima i mjerama pomenutim u članu 15, paragraf 1.
3. Članica će, u skladu sa svojim lokalnim zakonom, osigurati da se interventni programi i mjere razvijaju ili prilagođavaju kako bi ispunili razvojne potrebe djece koja su predmet seksualnog napastvovanja, uključujući one koji su ispod starosne dobi koja podliježe krivičnoj odgovornosti, sa ciljem da se reaguje na njihove seksualne bihevioralne probleme.

Član 17 - Informacije i pristanak

1. Članica će, u skladu sa svojim lokalnim zakonom, osigurati da osobe navedene u članu 16, kome su predložene interventni programi i mjere, budu potpuno informirane o razlozima za davanje prijedloga i pristanka za program ili mjere uz potpuno poznavanje činjenica.
2. Članica će, u skladu sa svojim lokalnim zakonom, osigurati da osobe, kojima su predloženi interventni programi i mjere, mogu ih odbiti i da su, u slučaju osuđenih osoba, svjesni mogućih posljedica koje bi odbijanjem mogli imati.

Poglavlje VI – Materijalni krivični zakon

Član 18 - Seksualno zlostavljanje

1. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere kako bi se osiguralo da se sljedeće namjerno ponašanje krivično procesuiraju:
 - a) seksualni odnos sa djetetom koje prema relevantnoj regulativi ili državnom zakonu nije steklo zakonsku dob za seksualnu aktivnost;
 - b) stupanje u seksualne odnose sa djetetom je urađeno:
 - pod prisilom, korištenjem sile ili prijetnje ili
 - zloupotreba je učinjena od strane osobe kojoj dijete vjeruje, autoriteta ili ima utjecaj nad djetetom, uključujući i one unutar porodice;
 - zloupotreba je napravljena nad djetetom koje se nalazi u posebno osjetljivoj situaciji, s posebnim naglaskom na mentalne i fizičke nesposobnosti ili zavisnu poziciju.
2. U svrhu gore navedenog paragrafa 1, članica treba odrediti dobnu granicu ispod koje je zabranjeno imati seksualne odnose sa djetetom.
3. Propisi iz paragrafa 1 a) nemaju namjeru da reguliraju dobrovoljne seksualne odnose između maloljetnika.

Član 19 - Krivična djela koja se odnose na dječiju prostituciju

1. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere kako bi se osiguralo da se sljedeće namjerno ponašanje krivično procesuiraju:
 - a) zapošljavanje djeteta u prostituciju ili uzrokujući dječiju prostituciju ;
 - b) prisiljavanje djeteta na prostituciju ili stjecanje dobiti ili na drugi način iskorištavanje djeteta za takve svrhe;
 - c) primanje naknade od dječije prostitucije.
2. U svrhu ovog člana, termin „dječija prostitucija“ treba da znači korištenje djeteta za seksualne aktivnosti gdje novac ili bilo koji drugi oblik naknade ili razmatranja je dat ili je dato obećanje za plaćanje, bez obzira na to da li je ovo naknada, obećanje ili razmatranje dato djetetu ili trećoj osobi.

Član 20 – Krivična djela koja se odnose na dječiju pornografiju

1. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere kako bi se osiguralo da se sljedeće namjerno ponašanje krivično procesuiraju:
 - a) Izrada dječije pornografije;
 - b) nuđenje ili pravljenje dostupnim dječije pornografije;
 - c) distribucija ili prenošenje dječije pornografije;
 - d) nabavljanje dječije pornografije za sebe ili za drugu osobu;
 - e) posjedovanje dječije pornografije;

- f) svjestan pristup putem informacijskih i komunikacijskih tehnologija dječijoj pornografiji.
2. U svrhu ovog člana, „dječija pornografija“ će značiti svaki materijal koji vizuelno opisuje dijete angožavano u stvarno ili simulirano seksualno jasno ponašanje, ili opis dječijih i seksualnih organa čija je primarna svrha seks.
 3. Članica može zadržati pravo da ne primjenjuje, u cijelosti ili djelomično, paragraf 1a i e na proizvodnju i posjedovanje pornografskog materijala:
 - koji se isključivo sastoji od simuliranih predstavljanja ili realističnih slika nepostojećeg djeteta;
 - koji uključuje djecu koja su dostigla starosnu dob navedenu u članu 18, paragraf 2, kada su ove slike proizvedene i nalaze se u njihovom posjedu uz njihov pristanak, isključivo za sopstvenu privatnu upotrebu.
 4. Članica može zadržati pravo da ne primjenjuje, u cjelosti ili djelomično, paragraf 1f.

Član 21 - Krivična djela koja se odnose na učestvovanje djeteta u pornografskim predstavama

1. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere kako bi se osiguralo da se sljedeće namjerno ponašanje krivično procesuiraju:
 - a) zapošljavanje djeteta da učestvuje u pornografskim predstavama ili uzrokujući da dijete učestvuje u takvim predstavama;
 - b) prisiljavanje djeteta da učestvuje u pornografskim predstavama, ili stjecanje dobiti, ili na drugi način iskorištavanje djeteta za takve svrhe;
 - c) namjerno prisustvovanje pornografskim predstavama koje uključuju učešće djece.
2. Članica može zadržati pravo da ograniči primjenu paragrafa 1C na slučajeve kada su djeca zaposlena ili prisiljena u skladu sa paragrafom 1a ili b.

Član 22 - Korupcija djeteta

Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere da krivično procesuiraju namjerno dovođenje, u seksualnu svrhu, djeteta koje nije dostiglo starosnu dob postavljenu primjenom člana 18, paragraf 2, u situaciju da bude svjedok seksualne zloupotrebe ili seksualnih aktivnosti, čak i ako ne mora biti učesnik.

Član 23 - Privlačenje djece za seksualne ciljeve

Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere da krivično procesuiraju namjeran prijedlog, putem informacionih i komunikacionih tehnologija, odrasle osobe da se sastane sa djetetom koje nije dostiglo starosnu dob postavljenu primjenom člana 18, paragraf 2, u svrhu činjenja bilo kojeg krivičnog djela postavljenog u skladu sa članom 18, paragraf 1a, ili člana 20, paragraf 1a, protiv njega ili nje, kada je ovakav prijedlog praćen materijalnim aktima koja dovode do takvog susreta.

Član 24 - Pomaganje ili poticanje i pokušaj

1. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere da se uspostavi kao krivično djelo, kada je namjerno počinjeno, pomagano ili poticano, činjenje svakog krivičnog djela uspostavljenog u skladu sa ovom Konvencijom.
2. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere da upostavi kao krivično djelo, kada je namjerno počinjen, pokušaj da se počini krivično djelo uspostavljeno u skladu sa ovom Konvencijom.
3. Članica može zadržati pravo da ne primjenjuje, u cijelosti ili djelomično, paragraf 2, na krivična djela uspostavljena u skladu sa članom 20, paragraf 1b, d, e i f, član 21, paragraf 1c, član 22 i član 23.

Član 25 - Nadležnost

1. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere da uspostavi nadležnost nad krivičnim djelima uspostavljenim u skladu sa ovom Konvencijom, kada se krivično djelo počini:
 - a) na njenoj teritoriji;
 - b) na palubi broda koji nosi zastavu te strane;
 - c) u avionu registrovanom po zakonima te strane;
 - d) od strane jednog od njenih državljana ili
 - e) od strane osobe koja ima stalni boravak na njenoj teritoriji.
2. Članica će se potruditi da poduzme potrebne zakonske i druge mjere na uspostavljanju nadležnosti nad svakim krivičnim djelom uspostavljenim u skladu sa ovom Konvencijom, kada je krivično djelo počinjeno protiv jednog od njenih državljana ili osobe koja ima stalno mjesto boravka na njenoj teritoriji.
3. Članica može, u vrijeme stavljanja potpisa, ili prilikom deponovanja svog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobravanju ili pristupu, izjavom upućenoj Generalnom sekretaru Vijeća Evrope, izjaviti da zadržava pravo da ne primjenjuje, ili primjenjuje samo specifične slučajeve, ili uvjete pravila postavljenih u paragrafu e ovog člana u svojoj jurisdikciji.
4. Radi krivičnog gonjenja zbog krivičnih radnji uspostavljenih u skladu sa članovima 18, 19, 20, paragraf 1a, i 21, paragraf 1a i b ove Konvencije, članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere kako bi osigurala da njena jurisdikcija, u pogledu paragrafa 1d, nije podređena uvjetu da se ta djela krivično procesuiraju u mjestu gdje su počinjena.
5. Članica može, u vrijeme stavljanja potpisa, ili prilikom deponovanja svog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobravanju ili pristupu, izjavom upućenoj Generalnom sekretaru Vijeća Evrope, izjaviti da zadržava pravo da ograniči primjenu paragrafa 4 ovog člana, u pogledu krivičnih djela uspostavljenih u skladu sa članom 18, paragraf 1b, druga i treća alineja, na slučajeve kada njen državljanin ima stalni boravak na njenoj teritoriji.
6. Radi krivičnog gonjenja zbog krivičnih radnji uspostavljenih u skladu sa članovima 18, 19, 20, paragraf 1a, i 21 ove Konvencije, članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere da osigura da njena nadležnost, u pogledu paragrafa 1d i e, nije subordinirana uvjetu da se krivično gonjenje može pokrenuti samo nakon prijave žrtve ili prijave države u mjestu gdje je počinjeno krivično djelo.
7. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere da uspostavi nadležnost nad krivičnim djelima uspostavljenim u skladu sa ovom Konvencijom, u slučajevima

kada je navodni počinitelj prisutan na njevoj teritoriji i ne izručuje ga drugoj strani, isključivo na temelju njegovog državljanstva.

8. Kada više članica polaže pravo na nadležnost nad navodnim krivičnim djelom uspostavljenim u skladu sa ovom Konvencijom, strane učesnice će se, kada je to prikladno, konsultirati u pogledu utvrđivanja najprikladnije jurisdikcije za krivično gonjenje.
9. Bez prejudiciranja općih normi međunarodnog prava, ova Konvencija ne isključuje nijednu krivičnu nadležnost koju ostvaruje jedna članica u skladu sa lokalnim zakonom.

Član 26 - Korporativna odgovornost

1. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere kako bi osigurala da se pravno lice može smatrati odgovornim za krivična djela uspostavljena u skladu sa ovom Konvencijom, počinjena radi koristi od strane bilo kojeg fizičkog lica koje djeluje bilo pojedinačno ili kao dio organa pravnog lica i ima vodeći položaj unutar prvnog lica, na osnovu:
 - a) ovlasti predstavljanja pravnog lica;
 - b) ovlasti za donošenje odluka u ime i za račun pravnog lica;
 - c) ovlasti vršenja kontrole unutar pravnog lica.
2. Osim slučajeva već navedenih u paragrafu 1, članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere kako bi osigurala da se pravno lice može smatrati odgovornim kada je nedostatak nadzora ili kontrole od strane fizičkog lica, pomenutog u paragrafu 1, omogućilo činjenje krivičnog djela uspostavljenog u skladu sa ovom Konvencijom, radi pridobivanja koristi tom pravnom licu od strane fizičkog lica koje djeluje pod njegovim autoritetom.
3. Zavisno od zakonskih načela strane, odgovornost pravnog lica može biti krivična, građanska ili upravna.
4. Takva odgovornost će bez prejudiciranja biti krivična odgovornost fizičkog lica koje je počinilo krivično djelo.

Član 27 - Sankcije i mjere

1. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere kako bi osigurala da krivična djela uspostavljena u skladu sa ovom Konvencijom budu kažnjena učinkovitim, srazmjernim i odgovarajućim sankcijama, uzimajući u obzir njihovu težinu. Ove sankcije će uključivati kazne koje se odnose na lišavanje slobode što može pokrenuti ekstradiciju.
2. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere kako bi osigurala da se pravno lice, koje se smatra odgovornim u skladu sa članom 26, podvrgne učinkovitim, srazmjernim i odgovarajućim sankcijama koje će uključivati novčane krivične ili nekrivične kazne, a mogu biti uključene i druge mjere, posebno:
 - a) isključenje iz prava na javne beneficije ili pomoć;
 - b) privremena ili stalna diskvalifikacija obavljanja komercijalnih aktivnosti;
 - c) stavljanje pod sudski nadzor;
 - d) sudski nalog za likvidaciju.

3. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere da:

a) predvidi oduzimanje ili konfiskaciju:

- roba, dokumentacije i drugih instrumenata koji su korišteni za činjenje krivičnog djela ili olakšavanje njihovog činjenja, kako je uspostavljeno u skladu sa ovom Konvencijom;
- zaradu stečenu iz takvih krivičnih djela ili njihovu vrijednost;

b) omogućiti privremeno ili stalno zatvaranje svake ustanove koja je vršila krivična djela, upostavljena u skladu sa ovom Konvencijom, bez prejudiciranja prava *bona fide* trećih članica ili zabrana počinitelju, privremena ili stalna, da vrši profesionalnu ili dobrovoljnu aktivnost koja uključuje kontakt sa djecom tokom kojih je počinjeno krivično djelo.

4. Članica može usvojiti druge mjere u odnosu na počinitelje, kao što je povlačenje roditeljskih prava ili monitoring ili nadgledanje osuđenih lica.

5. Članica može uspostaviti da zarade, stečene krivičnim djelom, ili imovina konfiskovana u skladu sa ovim članom, može biti dodijeljena specijalnom fondu kako bi se finansirali programi prevencije i pružanja pomoći žrtvama bilo kojeg krivičnog djela uspostavljenog u skladu sa ovom Konvencijom.

Član 28 - Otežavajuće okolnosti

Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere kako bi osigurala da se sljedeće okolnosti, u mjeri u kojoj oni ne čine dio sastavnih dijelova krivičnog djela, mogu, u skladu sa relevantnim odredbama lokalnog zakona, uzeti u obzir kao otežavajuće okolnosti kod utvrđivanja sankcija u odnosu na krivična djela uspostavljena u skladu sa ovom Konvencijom:

- a. kada je krivično djelo nanijelo ozbiljnu štetu fizičkom ili mentalnom zdravlju žrtve;
- b. kada je krivičnom djelu prethodilo ili je praćeno djelima mučenja i ozbiljnog nasilja;
- c. kada je krivično djelo počinjeno protiv posebno osjetljive žrtve;
- d. kada je krivično djelo počinio član porodice, osoba koja stanuje sa djetetom ili osoba koja je zloupotrijebila svoj autoritet;
- e. kada je krivično djelo počinilo nekoliko ljudi koji su djelovali zajedno;
- f. kada je krivično djelo počinjeno u okviru kriminalne organizacije;
- g. kada je počinitelj već ranije osuđivan za krivična djela iste naravi.

Član 29 - Ranija osuđivanja

Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere da predvidi mogućnost uzimanja u obzir konačne kazne koju je izrekla druga članica, u odnosu na prekršaje uspostavljene u skladu sa ovom Konvencijom prilikom utvrđivanja sankcija.

Poglavlje VII - Istraga, krivično gonjenje i proceduralno pravo

Član 30 - Načela

1. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere kako bi osigurala da se istrage i krivični postupci vode u najboljem interesu i poštujući prava djeteta.

2. Članica će usvojiti zaštitni pristup prema žrtvama, osiguravši da istrage i krivični postupci ne pogoršaju traume koje je dijete doživjelo i da iza odgovora krivične pravde uslijedi pomoć, kada je to prikladno.
3. Članica će osigurati da se istrage i krivični postupci tretiraju kao prioritet i da se vrše bez neopravdanog odlaganja.
4. Članica će osigurati da mjere, primjenljive pod ovim poglavljem, ne prejudiciraju prava na odbranu i zahtjeve za objektivnim i nepristrasnim suđenjem, u skladu sa članom 6 Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.
5. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere, u skladu sa temeljnim načelima svog lokalnog zakona:
 - osigurati učinkovitu istragu i krivično gonjenje za djela uspostavljena u skladu sa ovom Konvencijom, dopustivši, kada je prikladno, mogućnost tajnih operacija;
 - omogućiti jedinicama ili istražnim službama da identifikuju žrtve krivičnih radnji uspostavljenih u skladu sa članom 20, posebno da analiziraju dječiji pornografski materijal, kao što su fotografije i audiovizuelni snimci poslani ili stavljeni na raspolaganje putem informacijskih i komunikacijskih tehnologija.

Član 31 - Opće mjere zaštite

1. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere da zaštiti prava i interese žrtava, uključujući njihove posebne potrebe kao svjedoka, u svim fazama istrage i krivičnog postupka, a naročito:
 - a) dajući im obavještenje o njihovim pravima i uslugama koje im stoje na raspolaganju i, osim ako ne žele da prime takve informacije, praćenje njihovih žalbi, optužbi, općeg napretka istrage ili postupka, njihove uloge kao i ishod njihovih predmeta;
 - b) osiguravši, makar u slučajevima kada se žrtve i njihove porodice mogu naći u opasnosti, da mogu biti obaviješteni, ako je potrebno, kada lice koje se krivično goni ili je osuđeno izlazi na privremenu ili konačnu slobodu;
 - c) omogućiti im, u skladu sa proceduralnim pravilima lokalnog zakona, da budu saslušani, da daju dokaze i vrše izbor načina kako prezentirati svoja viđenja, potrebe i želje, direktno ili preko posrednika, te da ona budu razmatrana;
 - d) osigurati im odgovarajuće službe za podršku kako bi njihova prava i interesi bili valjano izloženi i uzeti u obzir;
 - e) štiti njihovu privatnost, njihov identitet i njihov ugled, i uzimajući u obzir mjere koje su u skladu sa lokalnim zakonom, spriječiti javno rasturanje informacija koje bi mogle dovesti do njihove identifikacije;
 - f) osigurati njihovu sigurnost, kao i njihove porodice i njihovih svjedoka, od zastrašivanja, osvete i ponovne viktimizacije;
 - g) osigurati da se izbjegava kontak između žrtava i počinitelja u sudu i prostorijama policije, osim ako nadležni organi ne narede drugačije, u najboljem interesu djeteta, ili kada istraga ili sudski postupci traže upostavljanje takvog kontakta.
2. Članica će osigurati da žrtve imaju pristup, počevši od njihovog prvog kontakta, sa nadležnim organima, informacijama o relevantnim sudskim i administrativnim postupcima.

3. Članica će osigurati da žrtve imaju pristup, koji je besplatan ako je zajamčen, pravnoj pomoći, kada je moguće da imaju status strane u krivičnom postupku.
4. Članica će osigurati mogućnost sudskim organima da imenuju specijalnog zastupnika za žrtvu kada, po lokalnom zakonu, on ili ona imaju status strane u krivičnom postupku i kada je nosiocu roditeljske odgovornosti onemogućeno da predstavlja dijete u takvom postupku kao rezultat sukoba interesa između njih i žrtve.
5. Članica će osigurati, zakonskim i drugim mjerama, u skladu sa uvjetima predviđenim lokalnim zakonom, mogućnost da grupe, fondacije, udruženja ili vladine ili nevladine organizacije pruže pomoć i/ili podršku žrtvama uz njihov pristanak tokom krivičnog postupka, a koji se odnosi na krivična djela uspostavljena u skladu sa ovom Konvencijom.
6. Članica će osigurati da informacija data žrtvi, u skladu sa odredbama ovog člana, bude dostavljena na način koji odgovara njihovoj starosnoj dobi i zrelosti i na jeziku koji oni razumiju.

Član 32 - Pokretanje postupka

Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere kako bi osigurala da istrage ili krivična gonjenja zbog krivičnih djela, uspostavljenih u skladu sa ovom klauzulom, neće zavisiti od prijave ili optužbe od strane žrtve, i da se postupak može nastaviti čak i ako je žrtva povukla svoje izjave.

Član 33- Zakon o zastarjevanju

Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere da osigura da će zakon o zastarjevanju za pokretanje postupka u pogledu krivičnog djela, uspostavljenog u skladu sa članovima 18, 19, paragraf 1 a i d, biti nastavljen za vrijeme koje je dovoljno da se omogući efikasan početak sudskog procesa, nakon što je žrtva dostigla punoljetstvo i što odgovara ozbiljnosti zločina koji je u pitanju.

Član 34 - Istrage

1. Članica će usvojiti takve mjere koje mogu biti potrebne da se osigura da su lica, jedinice ili službe, zadužene za istragu, specijalizirane u oblasti borbe protiv seksualnog iskorištavanja i seksualne zlopotrebe djece i da su ta lica edukovana za ovu svrhu. Takve jedinice ili službe će imati odgovarajuća finansijska sredstva.
2. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere da osigura da neizvjesnost oko stvarne starosne dobi žrtve neće spriječiti pokretanje krivične istrage.

Član 35 - Intervjui sa djetetom

1. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere da osigura:
 - a) da se intervjui sa djecom obavljaju bez neopravdanog odlaganja nakon što su činjenice prijavljene nadležnim organima;
 - b) da se intervjui sa djetetom obave, kada je potrebno, u prostorijama namijenjenim ili prilagođenim za ove svrhe;
 - c) da intervju sa djetetom obave profesionalci edukovani za ovu svhu;
 - d) da ista lica, ako je moguće i kada je prikladno, vode sve intervju sa djetetom;

- e) da je broj intervjua ograničen što je moguće više i do mjere potrebne u svhu krivičnog postupka;
 - f) da djetetu u pratnji može biti njegov ili njen zakonski zastupnik ili, kada je prikladno, odrasla osoba po njenom ili njenom izboru, osim ako nije s razlogom donesena suprotna odluka u pogledu te osobe.
2. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere da osigura da se svi intervjui sa žrtvom ili, kada je to prikladno, sa svjedocima djeteta, snime na video traku i da se ovi intervjui sa video trake mogu prihvatiti kao dokaz tokom sudskog postupka, u skladu sa pravilima predviđenim lokalnim zakonom.
 3. Kada je starosna dob žrtve neizvjesna i postoje razlozi za vjerovanje da je žrtva dijete, mjere uspostavljene u paragrafu 1 i 2 će se primjenjivati do verifikacije njegove ili njene starosne dobi.

Član 36 - Krivični sudski postupak

1. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere, uz dužno poštivanje pravila koja reguliraju autonomiju pravnih profesija, kako bi se osiguralo da je dostupna edukacija o pravima djece i seksualnom iskorištavanju i seksualnoj zloupotrebi djeteta, radi koristi svim licima koja učestvuju u postupku, a posebno sudijama, tužiteljima i advokatima.
2. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere da osigura, u skladu sa pravilima koje propisuje njen interni zakon:
 - a) da sudija može narediti početak rasprave bez prisustva javnosti;
 - b) da žrtva može biti saslušana u sudnici bez svog prisustva, naročito putem odgovarajuće komunikacijske tehnologije.

Poglavlje VIII - Evidentiranje i pohranjivanje podataka

Član 37 - Evidentiranje i pohranjivanje nacionalnih podataka o osuđenim počiniteljima seksualnog djela

1. U svrhu sprečavanja i krivičnog gonjenja za krivična djela, uspostavljena u skladu sa ovom Konvencijom, članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere da prikuplja i pohranjuje, u skladu sa relevantnim odredbama o zaštiti ličnih podataka i drugim odgovarajućim pravilima i garancijama koje propisuje domaći zakon, podatke koje se odnose na identitet i genetski profil (DNK) lica osuđenih za krivična djela, uspostavljena u skladu sa ovom Konvencijom.
2. Članica će, u vrijeme potpisivanja ili prilikom deponovanja svog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju, obavijestiti Generalnog sekretara Vijeća Evrope o imenu i adresi jednog nacionalnog autoriteta zaduženog za svrhe iz paragrafa 1.
3. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere kako bi se osiguralo da se informacije iz paragrafa 1 mogu prenijeti nadležnom organu druge strane, u skladu sa uvjetima uspostavljenim u lokalnom zakonu i relevantnim međunarodnim instrumentima.

Poglavlje IX - Međunarodna suradnja

Član 38 - Opća načela i mjere za međunarodnu saradnju

1. Strane će saradivati jedna s drugom, u skladu sa odredbama ove Konvencije, i putem primjene relevantnih primjenljivih međunarodnih i regionalnih instrumenata, aranžamana dogovorenih na osnovu istovrsnog ili recipročnog zakona i lokalnih zakona, u što je moguće većoj mjeri, u svrhu:
 - a) sprečavanja i suzbijanja seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe djece;
 - b) zaštite i pružanja pomoći žrtvama;
 - c) istrage ili sudskog postupka koji se odnosi na krivična djela uspostavljena u skladu sa ovom Konvencijom.
2. Članica će poduzeti potrebne zakonske i druge mjere da osigura da žrtva krivičnog djela uspostavljenog u skladu sa ovom Konvencijom, na teritoriji jedne strane, a koja nije mjesto boravka, može podnijeti žalbu pred nadležnim organima države mjesta boravka.
3. Ako članica, koja pruža uzajamnu pravnu pomoć u krivičnim stvarima, ili vrši ekstradiciju pod uvjetom da postoji sporazum, primi zamolnicu za pravnu pomoć ili ekstradiciju od jedne strane sa kojom nema zaključen takav sporazum, ona može smatrati ovu Konvenciju zakonskim temeljom za uzajamnu pravnu pomoć u krivičnim stvarima ili ekstradiciji u pogledu krivičnih djela uspostavljenih u skladu sa ovom Konvencijom.
4. Članica će učiniti napore na integriranju, gdje je to prikladno, sprečavanja i borbe protiv seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe djece, programa pomoći za razvoj namjenjenih za korist trećih država.

Poglavlje X - Monitoring mehanizmi

Član 39 - Komitet članica

1. Komitet članica se sastoji od predstavnika članica Konvencije.
2. Generalni sekretar Vijeća Evrope će zakazati sastanak Komiteta članica. Prvi sastanak će se održati u periodu od godinu dana nakon stupanja na snagu ove Konvencije za desetog potpisnika koji je raticifirao. Kasnije će se sastajati kadgod najmanje jedna trećina članica ili Generalni sekretar to zatraže.
3. Komitet članica će usvojiti sopstveni Pravilnik.

Član 40 - Ostali predstavnici

1. Parlamentarna skupština Vijeća Evrope, Komesar za ljudska prava, Evropski komitet za probleme kriminala (CDPC), kao i drugi relevantni međuvladini komiteti Vijeća Evrope, imenovat će svaka po jednog predstavnika u Komitet članica.
2. Komitet ministara može pozvati druga tijela Vijeća Evrope da imenuju predstavnika u Komitet članica nakon što se s njima obave konsultacije.
3. Predstavnici civilnih društava, a posebno nevladine organizacije, mogu pristupiti kao posmatrači Komitetu članica, nakon procedure obavljene relevantnim pravilima Vijeća Evrope.
4. Predstavnici imenovani na osnovu gore navedenog paragrafa 1 do 3 će učestvovati na sastancima Komiteta članica bez prava glasa.

Član 41 - Funkcije Komiteta članica

1. Komitet članica će nadgledati implementaciju ove Konvencije. Pravilnik Komiteta članica će odrediti proceduru za procjenu implementacije ove Konvencije.
2. Komitet članica će olakšati prikupljanje, analizu i razmjenu informacija, iskustva i dobre prakse među državama kako bi poboljšali svoju sposobnost za sprečavanje i suzbijanje seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe djece.
3. Komitet članica će također, kada je prikladno:
 - a. Olakšati ili poboljšati učinkovito korištenje i implementaciju ove Konvencije, uključujući i utvrđivanje svih problema i posljedica, bilo koje izjave ili zadržavanja prava datih na osnovu ove Konvencije;
 - b. Davati mišljenje o svakom pitanju koje se odnosi na primjenu ove Konvencije i olakšati razmjenu informacija o značajnim pravnim, političkim i tehnološkim razvojem.
4. Komitetu članica će pružati pomoć Sekretarijat Vijeća Evrope u vršenju njegovih funkcija u skladu sa ovim članom.
5. Evropski komitet o krivičnim problemima (CDPC) će periodično biti obavještavan u pogledu aktivnosti navedenih u paragrafu 1, 2 i 3 ovog člana.

Poglavlje XI - Odnosi sa drugim međunarodnim instrumentima

Član 42 - Odnos sa Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima djeteta i njegov Opcioni protokol i prodaji djece, dječijoj prostituciji i dječijoj pornografiji

Ova Konvencija neće utjecati na prava i obaveze koje proizilaze iz odredaba Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima djeteta i njegovog Opcionog protokola o prodaji djece, dječijoj prostituciji i dječijoj pornografiji, i ima namjeru da pojača zaštitu koju one pružaju i razvije i dopuni standarde sadržane u njima.

Član 43 - Odnos prema drugim međunarodnim instrumentima

1. Ova Konvencija neće utjecati na prava i obaveze izvedene iz drugih međunarodnih instrumenata čije su članice ove Konvencije članice ili će postati članice, a koji sadrže odredbe o stvarima koje uređuje ova Konvencija i koje osiguravaju veću zaštitu i pomoć djeci žrtvama seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe.
2. Članice Konvencije mogu zaključiti bilateralne ili multilateralne sporazume jedna s drugom o stvarima kojim se bavi ova Konvencija, u svrhu dopune ili jačanja njenih odredaba ili olakšanja primjene načela sadržanih u njoj.
3. Članice koje su članice Evropske unije će, u svojim uzajamnim odnosima, primjenjivati pravila Zajednice i Evropske unije, u mjeri u kojoj postoje pravila Zajednice ili Evropske unije koja uređuju poseban predmet na koji se odnose i koja su primjenjiva na specifičan slučaj, bez prejudiciranja cilja i svrhe ove Konvencije i bez prejudiciranja njene potpune primjene kod drugih članica.

Poglavlje XII - Amandmani na Konvenciju

Član 44- Izmjene i dopune

1. Svaki prijedlog za izmjenu i dopunu ove Konvencije koji dostavi jedna članica uručit će se Generalnom sekretaru Vijeća Evrope i on će ga proslijediti državama članicama Vijeća Evrope, potpisnicama, svakoj državi članici, i Evropskom komitetu, svakoj državi koja je pozvana da potpiše ovu Konvenciju u skladu sa odredbama

člana 45, paragraf 1, i svakoj državi koja je pozvana da pristupi ovoj Konvenciji, u skladu sa odredbama člana 46, paragraf 1.

2. Svaka izmjena i dopuna koju predloži jedna članica će se dostaviti Evropskom komitetu za krivične probleme (CDPC), koji će dostaviti Komitetu ministara svoje mišljenje o tom predloženom amandmanu.
3. Komitet ministara će razmatrati predloženi amandman i mišljenje dostavljeno od CDPC-a i, nakon obavljenih konsultacija sa državama nepotpisnicama ove Konvencije, amandman se može usvojiti.
4. Tekst amandmana kojeg Komitet ministara usvoji u skladu sa paragrafom 3 ovog člana se prosljeđuje stranama potpisnicama na prihvatanje.
5. Svaka izmjena i dopuna, usvojena u skladu sa paragrafom 3 ovog člana, stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka perioda od mjesec dana od datuma kada su sve strane obavijestile Generalnog sekretara da je prihvataju.

Poglavlje XIII - Završne klauzule

Član 45- Potpisivanje i stupanje na snagu

1. Ova Konvencija će biti otvorena za potpisivanje od strane država članica Vijeća Evrope, država nečlanica koje su učestvovala u njenoj razradi, kao i Evropske zajednice.
2. Ova Konvencija podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili odobravanju. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobravanja se deponuju kod Generalnog sekretara Vijeća Evrope.
3. Ova Konvencija stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka perioda od tri mjeseca poslije datuma kada je pet potpisnika, uključujući najmanje tri države članice Vijeća Evrope, dale svoj pristanak kojim se obavezuju Konvencijom u skladu sa odredbama prethodnog paragrafa.
4. Vezano za bilo koju državu navedenu u paragrafu 1 ili Evropsku zajednicu, koja je naknadno dala svoj pristanak za obavezivanje, Konvencija stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka perioda od tri mjeseca kada su deponovali svoj instrument o ratifikaciji, prihvatanju i odobravanju.

Član 46- Pristupanje Konvenciji

1. Nakon stupanja ove Konvencije na snagu, Komitet ministara Vijeća Evrope može, nakon obavljenih konsultacija članica ove Konvencije i dobivanja njihovog jednoglasnog pristanka, pozvati svaku državu nečlanicu Vijeća Evrope, koja nije učestvovala u razradi Konvencije, da pristupi ovoj Konvenciji, odlukom donesenom većinskim glasanjem kako je predviđeno u članu 20d Statuta Vijeća Evrope, i jednoglasnim glasanjem predstavnika država potpisnica koje imaju pravo da prisustvuju Komitetu ministara.
2. U pogledu svake države pristupnice, Konvencija neće stupiti na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka perioda od tri mjeseca od datuma deponovanja instrumenta o pristupanju kod Generalnog sekretara Vijeća Evrope.

Član 47 - Teritorijalna primjena

1. Svaka država ili Evropska zajednica može u vrijeme stavljanja potpisa ili prilikom deponovanja svog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobravanju ili pristupu, odrediti teritorij ili teritorije na koje će se ova Konvencija primjenjivati.
2. Svaka strana može naknadno, izjavom datom Generalnom sekretaru Vijeća Evrope, proširiti primjenu ove Konvencije na drugi teritorij naveden u deklaraciji i za čije međunarodne odnose snosi odgovornost ili u čije ime je ovlaštena da se obaveže. U pogledu takve teritorije, Konvencija stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka perioda od tri mjeseca od datuma prijema takve izjave od strane Generalnog sekretara.
3. Svaka izjava data na osnovu dva prethodna paragrafa može, u pogledu svake teritorije navedene u takvoj izjavi, biti povučena dostavljanjem obavijesti Generalnom sekretaru Vijeća Evrope. Povlačenje stupa na snagu prvog dana u mjesecu po isteku perioda od tri mjeseca nakon datuma prijema takve obavijesti od strane Generalnog sekretara.

Član 48 - Rezerva

1. Ne može se izjaviti nikakva rezerva u pogledu bilo koje odredbe ove Konvencije, osim rezerva koje su isključivo postavljene. Svaka rezerva se može povući u svako vrijeme.

Član 49 - Otkazivanje

1. Članica može, u svako vrijeme, odstupiti od ove Konvencije notifikacijom upućenoj Generalnom sekretaru Vijeća Evrope. Tako otkazivanje stupa na snagu prvog dana u mjesecu po isteku perioda od tri mjeseca od datuma prijema notifikacije od strane Generalnog sekretara.

Član 50 - Notifikacija

Generalni sekretar Vijeća Evrope će obavijestiti države članice Vijeća Evrope, svaku državu potpisnicu, svaku državu članicu, Evropsku zajednicu, svaku državu pozvanu da potpiše ovu Konvenciju, u skladu sa odredbama člana 45, i svaku državu pozvanu da pristupi ovoj Konvenciji, u skladu sa odredbama člana 46, o:

- a) svakom potpisu;
- b) deponovanju instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobravanju ili pristupanju;
- c) datumu stupanja na snagu ove Konvencije u skladu sa članovima 45 i 46;
- d) svakom amandmanu usvojenom u skladu sa članom 44 i datumu stupanja na snagu takvog amandmana;
- e) svakom otkazivanju datom u skladu sa odredbama člana 49;
- f) svakom drugom aktu, notifikaciji ili komunikaciji koja se odnosi na ovu Konvenciju;
- g) svakoj rezervi datoj na osnovu člana 48.

Kao potvrda ovome, niže potpisani, propisno ovlašteni, stavili su potpis na ovu Konvenciju. Sačinjena u Lanzarotu, 25. oktobra 2007.godine na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta podjednako autentična, u jednom primjerku koji će ostati deponovan u arhivama Vijeća Evrope. Generalni sekretar Vijeća Evrope će dostaviti ovjerene primjerke svakoj državi članici Vijeća Evrope, državama nečlanicama koje su učestvovala u razradi ove Konvencije, Evropskoj zajednici i svakoj državi pozvanoj da pristupi ovoj Konvenciji.